

Uwagi ogólne

- Przetoczenie krwi może uratować życie, ale nie jest to zabieg zupełnie pozbawiony ryzyka
- Niekorzystne skutki przetoczenia związane z zarazkami mogą wynikać z:
  - zanieczyszczenia krwi wskutek niewłaściwego pobierania, przechowywania lub przetaczania
  - przetoczenia krwi od zakażonego dawcy

Zapobieganie zanieczyszczeniu krwi

- nawet w nagłej sytuacji ściśle przestrzegaj zasad aseptyki przy pobieraniu krwi manipulując strzykawkami i innym sprzętem do tego celu
- ograniczaj czas pomiędzy pobraniem a przetoczeniem krwi
- obejrzyj pojemnik z krwią przed jej przetoczeniem i zniszcz go w przypadku zmiany zabarwienia lub innych widocznych nieprawidłowości

Zapobieganie przenoszeniu chorób

- Panel badania dawców krwi na całym świecie obejmuje:
  - białaczkę kotów (PCR na prowirusa FeLV)
  - niedobór immunologiczny kotów (przeciwciała przeciw FIV w surowicy/osoczu)
  - *Bartonella* spp. (immunofluorescencyjne wykrywanie przeciwciał lub PCR)
  - hemoplazmy kotów (PCR z krwią na obecność *Mycoplasma haemofelis*, *Candidatus Mycoplasma haemominutum*, *Candidatus Mycoplasma turicensis*)
- Na terenach endemicznych panel badań powinien też obejmować choroby przenoszone przez stawonogi, jak:
  - *Anaplasma phagocytophilum* (wykrywanie przeciwciał i PCR z krwią)
  - *Leishmania infantum* (PCR z krwią)
  - *Cytauxzoon felis* (PCR z krwią) – rzadki w Europie
  - *Babesia* spp (PCR z krwią) – rzadkie w Europie
  - *Ehrlichia* spp (PCR z krwią) – rzadkie w Europie

- Choć nie ma danych o przenoszeniu wraz z krwią zakaźnego zapalenia otrzewnej (FIP), preferowani są dawcy bez przeciwciał przeciw FCoV w surowicy
- W nagłym przypadku u dawcy powinno się wykonać przynajmniej badanie krwi (hematologiczne i biochemiczne), moczu oraz tzw. szybkimi testami pod kątem zakażeń FeLV i FIV
- Ksenotransfuzja (krew np. od psa) powinna być wykonywana w zupełnie wyjątkowych sytuacjach ze względu na ryzyko immunopatologicznej hemolizy, krótkie przeżycie obcogatunkowych erytrocytów i przenoszenie różnych zakażeń

Dawcy krwi

- Najlepszym, szybkim i tanim sposobem ograniczenia ryzyka przenoszenia chorób drogą przetoczenia jest wyselekcjonowanie dawców stwarzających małe zagrożenie
- Idealny dawca krwi to:
  - zdrowy, dorosły kot (> 3 lat, by zmniejszyć ryzyko bakteriemii *Bartonella* sp.)
  - nie wychodzący na dwór i żyjący bez innych kotów w tym samym mieszkaniu od czasu kiedy był kocięciem
  - nie mający pcheł ani kleszczy i regularnie zabezpieczany przeciw tym pasożytom
  - nie adoptowany ze schroniska ani nie przygarnięty z niewiadomego źródła
  - nie pochodzący z hodowli ani nie kupiony w sklepie
  - nigdy nie podróżujący za granicę
  - nigdy nie chorujący wskutek zakażeń przenoszonych przez kleszcze
  - szczepiony według powszechnie przyjętych zaleceń
- Ze względu na dobrostan ABCD nie zaleca używania jako dawców kotów hodowanych specjalnie dla banków krwi.

Image courtesy of Eva Spada, University of Milan, Italy.

- Przenoszenie krwi pobranej strzykawkami do pojemnika poprzez otwór wpustowy

Image courtesy of Maria Grazia Pennisi, University of Messina, Italy.

- Według niektórych obserwacji wkraplanie surowicy do worka spojówkowego przy głębokich wrzodach rogówki może poprzez działanie kolagenolityczne sprzyjać gojeniu się ubytku.
- Wykaz podstawowych zarazków na obecność których powinni być badani kandydaci na dawców krwi.

Zarazek	Badanie *
FeLV	PCR na obecność prowirusa FeLV
FIV	szybki test na obecność przeciwciał przeciw FIV w surowicy
<i>Mycoplasma haemofelis</i> <i>Candidatus Mycoplasma haemominutum</i> <i>Candidatus Mycoplasma turicensis</i>	PCR z krwią
<i>Bartonella</i> spp	Przeciwciała anty- <i>Bartonella</i> (IFAT) lub PCR

* w nagłym, zagrażającym życiu przypadku dawca powinien być zbadany przynajmniej szybkimi testami pod kątem zakażeń FeLV i FIV, ale właściciela należy poinformować o większym ryzyku przeniesienia z krwią zarazków.